

A szegedi husvágók és a hatósági husüzem.

Irta: Wimmer Fülöp.

Mivel ez ügyben a Szeged szerda és csütörtöki számaiban megjelent cikkek sem a tény-körülményekre, sem az abból levont következtetésekre nézve szerintem nem helyesek, a most folyó eljárást pedig majdnem kizárólag én kezdeményeztem, az ügy fontosságára való tekintettel, amely a főszámvevő ur által felvetett személyi kérdéssel még súlyosbodik, szükségesnek tartom felvilágosításként a következőket röviden előadni:

Amikor kétszáz szegedi iparos nevében a husvágóknak egy küldöttsége a napokban a kamarában járt, magával hozva a miniszterhez, a város vezetősége ellen intézett, dr. Pálffy József ipartestületi titkár által fogalmazott, meglehetősen erőteljes hangú beadványt és arra kértek bennünket, hogy ezen lépésüket a miniszternél a kamara is támogatja, én voltam az, aki követeltem, hogy mielőtt a kamara ebben az ügyben akármi más lépést tesz, a polgármesterrel újból kell, hogy a „mi módunk szerint” tárgyaljunk.

Ezen a mi módunk szerinti tárgyalás alatt azt értem, hogy a szóbanforgó kérdésben, ahol mindkét félnek bizonyos tekintetben igaza van, egy észszerű és méltányos középutat kell keresni, amely egyrészt egy nagy sor régi városi iparost a kétségtelenül egyenlőtlenül hatalmasabb városi üzem konkurenciájától némileg megvédi, másrészt természetesen a szerintem is egyenesen dildósos hatósági husüzemet léteben nem érinti.

Mielőtt most már a polgármester ur által a kérdés letárgyalására megállapított időben nála megjelentünk, felkerestem Scultély főszámvevő urat és neki a kérdést előadva, nála mint mindig, amikor indokolt kéréssel hozzáfordultam, most is megfelelő megértésre találtam, oly módon, hogy elvileg nem emelt kifogást azon vele közölt intenciómmal szemben, hogy a város folytassa a főszámvevő ur által oly szépen szervezett husüzemét, de tegyen — ami kétségtelenül módjában áll — az iparosoknak oly koncessziókat, hogy azok is megélhessenek és a városi üzem, az ő rovásukra, ugyiszlóvan naponta ne terjeszkedjék.

Megegyeztünk a főszámvevő urral, hogy a polgármester urat, amikor elvi hajlandóságát a husvágók némi segítésére megnyerjük, arra fogom kérni, hogy a főszámvevő ur a kamarában és annak égisze alatt a husvágók 1—2 kiküldöttjével a kérdést letárgyalja.

A polgármester urnál azután megint csak én voltam az, aki a husvágó iparosoknak teendő koncessziók lehetőségét és fenti szempontokból való célszerűségét előadva, rámutatván az ugynevezett luxuscikkek gyártására, amellyel a hatósági üzem nyugodtan felhagyhat és rámutattam még — mint merem mondani tapasztalt iphros — arra, hogy különösen a városi üzem ármegállapításánál történiék egy bizonyos közös eljárás oly irányban, hogy a főszámvevő ur, amikor az árakat megállapítja, ne a városi üzem feletti kedvező viszonyai szerint, hanem a husiparosoknál fennálló viszonyok alapján állapítsa meg az árakat.

Ha például a husiparos ma 64 százalékos kamattal, az ismert óriási kocsiköltségekkel, az ő nagyobb személyi kiadásával — mert hiszen a főszámvevő ur annyira elismert széleskörű ténykedését nemcsak a városi husüzem fizeti — kell, hogy számoljon, amely költségek a városi üzemnél összehasonlíthatatlanul kisebbek: akkor jogos kérése az iparosnak, hogy egy ily mesterséges konkurenciával őt ne üssék agyon. E téren feltétlenül található egy középut, amely sem a formára, sem a lényegre nézve korántsem oly nehéz, hogy a főszámvevő urnak azt eleve el kellene utasítania. De még a polgármester ur által felvetett részvénytársasággá való átalakulás, olyan formában, hogy a husiparosok abban résztvehessenek, sem lehet lényeges akadály arra, hogy a főszámvevő ur által teremtetett szép üzem általa nyugodtan tovább vezethető legyen. Ezért is minden tényezőt — a polgármester urat és különösen az ő, ily kérdésekben jobb kezét, a főszámvevő urat, a közönséget, de a sajtót is arra kérem, hogy ne kifogásolják azt, ha városunknak egy régen fennálló iparát képviselő, állítólag kétszáz ember, a mai rendkívüli terhek súlya alatt, keresetét a fent

előadott körülmények folytán veszélyeztetve látva, ez ellen most már szerényen segítséget kér, ne kifogásolják azt, hogy mint a kereskedelmi és iparkamara elnöke, ez ügyben egy mindkét felet kielégítő utat keresek, amely — anélkül,

Öt százalékkal felemelték a munkások béreit

(A Szeged tudósítójától.) Október harmadika óta — mint ismeretes — a Szegedi Munkadók Szövetségébe tartozó munkaadók az ugynevezett szegedi indexrendszer alapján fizetik munkásaik hetibéreit. Az index változását minden héten a szövetség titkársága állapítja meg a munkásság képviselőivel együtt, azonban eddig még egyetlen esetben sem emelték fel a hetibérek, annak ellenére, hogy a heti indexek nem egyszer mutattak kisebb-nagyobb emelkedő tendenciájú változást. A szövetség azonban a legutóbbi héten — amikor csökkenés mutatkozott — ugyancsak nem szállította le a munkabérek, mivel megállapodás van, hogy csak abban az esetben változtatnak a béreken, ha a teljes ötszázalékos emelkedés, vagy csökkenés mutatkozik a közszükségleti cikkek árainál, illetve az index egyes tényezői összeadásánál.

Ezen a héten — október 31-én — 2.51 százalékos emelkedést mutatott az index, tehát ezen a

hogy nagyobb sérelmet előidézne — feltétlenül járható, hogy így a város vezetősége és annak dolgozó polgársága között ne elégedetlenség és harag, hanem kölcsönös megértés és előzékenység álljon fenn.

héten sem lett volna szükséges emelni a béreket. A szövetség vezetősége azonban elhatározta, hogy ennek ellenére is fölemeli öt százalékkal a béreket, mivel október harmadika óta már több ízben némi drágulás mutatkozott az index összehasonlításánál. Október 10-én 1.51 százalékos emelkedés volt, 17-én 1.31 százalékos csökkenés, 24-én 6.52 százalékos emelkedés és legutóbb pedig 2.51 percentes drágulás.

A legutolsó héten — az előző héthez viszonyítva — a lakás az index öt egységével drágult, úgy hogy a jelenlegi indexben a lakás egy egység helyett hat egységgel szerepel. A hus 150 koronával olcsóbb lett, ugyancsak olcsóbb lett a cukor 360 koronával, a zsír pedig ezer koronával. A fa, ruha és a tej ára nem változott az elmúlt hét óta.

A munkásság körében megnyugvással fogadták az ötszázalékos béremelést.

Tizenkét évre ítelték a boszorkányszigeti gyilkost.

(A Szeged tudósítójától.) Öt hónappal ezelőtt — mint ismeretes — napokig izgalomba tartotta Szeged város közönségét az a gyilkosság, amelyet Bársony István 24 éves cipészsegéd július 5-án követett el a Boszorkánysziget kubikgödrei mellett. Bársony előző nap érkezett meg Algyőről gyalog Szegedre, hogy itt a nővérétől kapott ötezer koronáért nadrágot vásároljon magának. Miután ezért az összegért még silány minőségű nadrágot sem kapott a cipészsegéd, estefelé különböző korszakba ment, ahol majdnem teljesen elköltötte a pénzét. Az ötödikére virradó éjtel a Római-körut egyik árkában töltötte, majd korán reggel a Makai-piacra ment és ott az ácsorgó asszonyokat kezdte figyelni. Néhány perc múlva megállt a munkára várakozó Vér Józsefné előtt, majd rövid alku után megegyezett vele, hogy kijön az ő kukoricaföldjére és ott segédkezni fog a munkánál. Kétezer korona napszámot ígért neki Bársony István.

Azonnal el is indultak a Boszorkánysziget felé, azonban utközben az első körsmába betértek és ott mindketten pálinkát ittak. A szigeten letértek a Tisza melletti fűzesek közé, ahol Bársony anélkül, hogy bármit is mondott volna előbb, szerelmi ajánlatot tett a munkásasszonynak. Rövid beszélgetés után meg is egyeztek ezer koronában, majd a kubikgödörnél leültek. Amikor ismét elindultak, Véré kapáját Bársony vette magához. Alig tettek néhány lépést, Véré követelni kezdte a pénzt, mire Bársony kijelentette, hogy nincsen egy fillérje sem. Véré ekkor szidalmazni kezdte, hosszabb veszekedés kezdődött, amelynek végén Bársony a kapával fejbevágta a szerencsétlen asszonyt. Véré ekkor a földre esett, mire Bársony még kétszer a fejére sujtott. Amikor az asszony fejét elborította a vér, a cipészsegéd eldobta a kapát és elmenekült. Vér Józsefné három nappal ezután a kórházban meghalt.

A rendőrség néhány napi nyomozás után őrizetbe vette a gyilkost. Az ügyészség vádat emelt a cipészsegéd ellen szándékos emberölés büntette miatt, a vádirat azonban kibővült, miután a rendőrség különböző apró sikkasztásokat is rábizonyított Bársonyra. Ebben az ügyben pénteken délelőtt tartotta meg a főtárgyalást Wild Károly törvényszéki tanácselnök tanácsa.

Bársony István szürke darócruhában jön be — fegyveres őr előtt — a tárgyalóterembe. Sápadtan néz maga elé. Dadogva beszél, ha kérdezik, sokszor mondja, hogy nem érti az előadottakat. Szinte kábult, amint az elnök felolvassa a paragrafusokat. A kapa oda van támasztva a bírósági emelvény mellé, — néha ránéz, aztán visszaesik mozdulatlanságába. Riadtan áll fel, amikor az elnök a nevét mondja.

Wild Károly személyi adatait kérdezi először a vád ismertetése után. Bársony vontatottan elmondja a kérdéses nap történetét. Azzal védekezik, hogy a veszekedés hevében hirtelen sujtott Véré fejére a kapával. Azt mondja, nem azért vette a kezébe a kapát, hogy agyonüsse az asszonyt, hanem segíteni akart neki. Elköltötte minden pénzét, nem tudott fizetni. Sok pálinkát ivott előző éjszaka. Nem volt szerelmes, hiszen ott ismerte meg Vérént a Rudóli-téren. A kukoricakapálás csak ürtígy volt. A különböző kisebb sikkasztásokra és lopásokra nem nagyon emlékszik.

A tanúkitgatások következtében ezután. Kihallgatják Vér Józsefné fiát, Goján Andrást, Katona Lajos rendőrt és Csóti Lajos 12 éves iskolásiút, aki fölfedezte a gyilkosságot, mivel a kérdéses napon epret szedett a Boszorkányszigeten.

Horváth István cipész arról tesz vallomást, hogy Bársonynak még májusban elkészítés végett át-

adott három pár cipőfelsőrészt, de azonban nem kapta vissza, mert a vádlott elzárkolosította azokat.

Didó József elmondja, hogy kölcsön adott a vádlottnak egy csolnakot, azonban nem kapta vissza.

A következő tanu Spingár Katalin. Tőle egy kancsót és 600 koronát vitt el Bársony. A bizonyítás befejezése után dr. Mihályffy ügyész tartotta meg vádbeszédét. Kéri mindazokban a bűntettekben bűnösnek kimondani a vádlottat, amelyeket a vádirat felsorol.

Ezután dr. Márton Sándor védő tartja meg vádbeszédét.

— Ennek a szerencsétlen védecemnek és a még szerencsétlenebb Vérének ügyében — mondom — vádbeszédemet a vádirat utolsó pontjánál kezdem el.

Kifejti ezután, hogy Spingár Katalintól a poharat azért vitte el Bársony, hogy pálinkát hozzon, ebbe Spingár is beleegyezett. A 600 korona leeshetett, szél is elhajthatta és egyáltalán nem bizonyos, hogy azt a vádlott vitte el. Fölmentést kér ebben az ügyben. A csolnak elsikkasztása sem áll, csupán csolnakázott Bársony és csupán mulasztást követett el, hogy nem vitte vissza idejekorán. Ebben az ügyben is fölmentést kér. A cipőfelsőrészek ügyében pedig csupán vétségben lehet bűnösnek kimondani a vádlottat.

— És most következik a főcselekmény. — folytatta dr. Márton. Igenis, tekintetes királyi törvényszék, itt egy véres halálról van szó. Kétségtelen, hogy Vérént agyonütötte Bársony, azonban az eredményből nem lehet a szándékra következtetni. Nem lehet arra következtetni, hogy a vádlott akarta a sértett halálát.

— Az sem bizonyos, hogy az eszköz — a kapa — használata szándékra vall. Mindennel lehet emberéletet kioltani. Egy fogójával is lehet és egy csókkal is lehet. Az eszközről nem lehet következtetni.

Kéri a bíróságot, hogy védecét halált okozó testisértés büntetében mondja ki bűnösnek.

Bársony István némán néz maga elé, amikor megkérdezi az elnök, hogy kíván-e valamit mondani.

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza. Hosszas tanácskozás után a következő ítéletet hirdette ki Wild Károly elnök: A bíróság bűnösnek mondotta ki Bársony István szándékos emberölés büntetében, egy rendbeli sikkasztás büntetében, egy rendbeli sikkasztás vétségében és egy rendbeli lopás vétségében és ezért össz büntetésül 12 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte.

Bársony István: Nem értem... nem értem... kérem.

Az elnök elismétli az ítéletet, Bársony összerázkodik.

Az ügyész súlyosbításért, a védő a minősítés és a súlyos büntetés miatt felebbez.

Szuronyos börtönőr kíséri el Bársonyt, mikor a lépcsőhöz érnek, Bársonynak könnyes a szeme, öklével nagyot üt a vaskarfára.

Magyar-szerb tárgyalások a vasuti forgalomról.

A szerb külügyminisztériumban előkészítő munkálatok folynak, hogy megindulhassanak az előkészítő tárgyalások Magyarországgal és a vasuti forgalom is a rendes mederbe terelődjék a két ország között. A tárgyalások még e hó első felében megkezdődnek.